

NOTICIARI GENERAL

EN RECORD DEL DR. LLUIS VIA

A les darreries de l'any passat ens sorprenia la mort del Dr. Lluís Via, director del Museu geològic del Seminari Conciliar de Barcelona, víctima d'una malaltia que patia darrerament.

El Dr. Lluís va néixer a Vilafranca del Penedès l'any 1910. Va cursar estudis al Seminari de Barcelona (1925-1933), on coneix l'eminent geòleg i paleontòleg Dr. J.R. Bataller, llavors director del museu geològic del Seminari. Dedica els seus primers anys de sacerdot al vessant pastoral. A instàncies del bisbe de Barcelona Dr. Modrego, que buscava la continuació a la tasca del Dr. Bataller, cursa estudis universitaris (1945-1951) i treu el doctorat a la Universitat de Barcelona amb la tesi «Crustaceos decápodos del eoceno español» i obté la qualificació d'excelent «Cum Laude». Des de llavors es constitueix en un dels millors especialistes mundials dels crustacis fòssils. Fou professor adjunt de la facultat de Geologia de la Univ. de Barcelona, i membre de nombroses societats científiques (CSIC, Institució Catalana d'Història Natural, «Real Soc. Española de Ha. Natural, «Soc. Géologique de France», Reial Acad. de Ciències i Arts de Barcelona, ...) també exercí de subdirector del Grup Europeu de recerca en l'evolució dels malacostracis. L'any 1951 és nomenat director de la secció geològica del museu de Vilafranca mentre que l'any 1963 ho és del museu geològic del Seminari de Barcelona, on desenvolupa una gran tasca fins la seva mort. Durant la seva trajectòria científica publica més de 200 articles i treballs en publicacions especialitzades d'arreu del món, amb la creació de més de 10 gèneres i famílies i de 40 espècies noves.

Amb aquesta breu ressenya biogràfica volem testimoniar i homenatjar un home afable i cordial, que sempre tenia mots d'encorajament envers els que s'iniciaven en la ciència de la paleontologia. També un dels investigadors que més ha treballat als interessantíssims jaciments d'Alcover - Mont-Ral, junt amb els seus col·laboradors del Seminari i que sempre ens ha ajudat en la recerca de dades sobre els mateixos. En definitiva una gran pèrdua tant a nivell humà com científic.

CONFERÈNCIA DEL DIRECTOR GENERAL DE PROMOCIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL A L'ESPLUGA

L'últim divendres de novembre es va celebrar, dintre del cicle de conferències «L'Europa dels pobles i els ciutadans» organitzat pel Casal de l'Espluga, una xerrada amb el nom genèric de: La creació de la Conselleria de Medi Ambient a Europa. Aquesta va ésser a càrrec d'en Joan Puigdollers i Fargas, llicenciat en biologia i director general de Promoció i Educació Ambiental de la nova

Conselleria de Medi Ambient. El problema ecològic va quedar emmarcat en el segle XX, amb el procés d'aglomeració urbana i un aspecte no menys important: la despoblació d'alguns territoris com a conseqüència directa d'aquella aglomeració. Per tant, es va destacar la importància ecològica de l'equilibri territorial, tot recordant que a Catalunya es concentra més de la meitat de la població al voltant de Barcelona.

Com a principis generals Joan Puigdollers va remarcar que el problema no és el creixement econòmic sinó l'aplicació de les noves tecnologies, necessàries per no malmetre els recursos i assegurar la possibilitat de creixement de les noves generacions. En segona instància va plantejar el problema de la destrucció ecològica en el tercer món i va dir que considerava «d'un cert cinisme la posició dels països rics que una vegada fet el seu desenvolupament a costa del planeta, no donen la possibilitat d'un desenvolupament ecològic al tercer món». Per tant, va destacar la necessitat d'una dialèctica mediambiental nord-sud, ara que ja s'han trencat els esquemes est-oest.

A nivell europeu, Puigdollers va dir que la Comunitat ha anat adquirint una consciència progressiva que culminarà l'any 1993, en adquirir el poder de decissió en aquests temes.

En l'àmbit català, va basar l'actuació de la conselleria en un decàleg que implica un creixement econòmic respectuós amb els recursos, protecció d'espais naturals, total transparència informativa, foment de productes, sistemes i serveis nets, plantejament del tema des de la perspectiva de l'estalvi i el reciclatge residual, incorporació dels costos del medi ambient en el producte comercialitzat, foment d'activitats i empreses relacionades amb el tema ambiental i, per últim, educació ambiental adreçada a la població escolar i a la població activa, però també a les mestresses de casa, ja que són fonamentals en el tema del reciclatge, i fins i tot als jubilats, per tal d'accelerar els resultats.

Per últim en el torn de preguntes es va plantejar la necessitat de col·laborar amb els ajuntaments. Puigdollers va afirmar que la preparació de plans vehiculats a través dels consells comarcals i la signatura de convenis econòmics al cinquanta per cent amb els municipis, sobre educació ambiental o recollida de vidre, entre d'altres temes, eren altament positius.

DENUNCIA DE L'EMPRESA DAVSA DE VIMBODÍ

La fiscalia de Tarragona va obrir una investigació a l'empresa de Vimbodí, «Destilados Agrícolas Vimbodí, SA», per un presumpte abocament d'àcids al riu, després d'una denúncia del grup ecologista l'Escrucó.

En aquests moments el fiscal ha demanat els informes a la guàrdia civil i a la Conselleria de Medi Ambient. D'altra banda, mentre que la guàrdia civil ha lliurat ja les seves conclusions al fiscal, Medi Ambient encara no ho ha fet. Això pot retardar considerablement la investigació ja que, a partir d'ara, s'haurà de seguir tot un procediment administratiu per tal d'aconseguir els informes de Medi Ambient.

De tota manera, els responsables del grup ecologista l'Escrucó han manifestat que des del moment en què la fiscalia ha trobat motiu suficient per obrir una investigació, això comporta que l'empresa DAVSA podria haver comès un delictes ecològic. Aquest delictes es castiga amb fortes multes econòmiques i fins i tot amb penes de presó. El procés es podria allargar fins als quatre mesos, des del moment de tramitar la denúncia fins al moment en què es dicti alguna resolució, a favor o en contra de l'empresa.

D'altra banda, l'Ajuntament de Vimbodí va tramitar en un ple la denúncia rebuda per part del grup ecologista i la va enviar a Medi Ambient, però els membres del consistori no es van posicionar ni a favor ni en contra de la denúncia presentada.

Els membres de l'Escrucó asseguraven que els àcids que aboca l'empresa de Vimbodí podrien haver contaminat els aqüífers de Poblet, fet força greu després que el monestir hagués estat declarat Patrimoni de la Humanitat. A més, tots els horts que hi ha al voltant de l'empresa podrien estar també força contaminats.

DEPURADORES D'AIGÜES RESIDUALS A LA CONCA

La Junta de Sanejament, organ depenent del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, té prevista la instal·lació d'una depuradora biològica al municipi de Montblanc.

La depuradora tractaria les aigües residuals de Montblanc i la seva zona d'influència, segons han indicat membres del Departament de Medi Ambient. Malgrat tot, a hores d'ara encara no es poden especificar dades tècniques que tindrà l'esmentada depuradora, ja que no s'ha elaborat el projecte. Les obres, però, entraran en concurs a finals d'enguany i es preveu que les obres es puguin executar en un termini d'entre dotze a quinze mesos.

El que sí que ja s'ha concretat és el caràcter que tindrà la futura depuradora de la Vila Ducal, i és que serà biològica. Es a dir que l'aigua contindrà microorganismes vius que, ells mateixos, eliminen els residus. Segons les fonts consultades per la Junta de Sanejament, aquestes depuradores tan sols poden actuar en diversos tipus de residus, ja que davant els metalls són inoperants.

El cost de la depuradora biològica de Montblanc és de

dos-cents cinquanta milions de pessetes.

Actualment, segons Medi Ambient, hi ha dos tipus de depuradores: les biològiques i les de tractament físico-químic, aquestes darreres actuen amb elements químics i s'utilitzen per a altres tipus de residus més forts que els que es tracten en una depuradora biològica.

Cal destacar, altrament, que avui dia a Montblanc hi ha dues clavegueres d'aigües residuals i ambdues van a parar al riu Francolí. Una és coneguda amb el nom de Riuet i agafa l'aigua provinent del casc antic d'aquesta població de la Conca de Barberà. L'altra s'anomena del riu dels Ròssecs i recull les aigües residuals de la zona sud de la vila. A més, també hi ha altres clavegueres que recullen poc cabal d'aigües residuals.

Cal destacar que la primera actuació que s'haurà de realitzar ara és el fet de canalitzar les clavegueres perquè aquestes es puguin canalitzar cap a la futura depuradora, obres que també seran a càrrec de la Junta de Sanejament, que a més serà l'encarregada de realitzar les gestions de compra dels terrenys.

A hores d'ara ja hi ha una possible zona on es podria instal·lar la depuradora, tot i que encara no s'han efectuat les gestions pertinents per tractar el tema amb els propietaris dels terrenys. Els membres de la Junta de Sanejament van visitar la capital de la Conca de Barberà on, acompanyats per l'alcalde de la població, Andreu Mayayo, i pel regidor de Medi Ambient, Josep Maria Combalia, van tractar aquests temes relacionats amb la depuradora.

A l'Espluga de Francolí, la junta de Sanejament també té la intenció d'invertir 125 milions de pessetes en una depuradora, inclosa dins els Plans de Sanejament del riu Francolí. Van visitar l'Espluga els tècnics encarregats del projecte per veure sobre el terreny quines actuacions caldrà fer, l'estat del riu i fer un primer càlcul sobre quin pot ser l'indret més adequat per ubicar-hi la depuradora.

Els tècnics van seguir el curs del riu i van valorar els pros i contres de les diverses zones. El més habitual és col·locar la depuradora després de la població, però en el cas de l'Espluga, en anys de sequera, la recollida de totes les aigües residuals del poble podria deixar un tram del riu sense aigua. Això comportaria problemes de brutícia. En aquest sentit, es podria trobar la solució bombejant l'aigua neta de la depuradora riu amunt, cap a la zona sense aigua.

Aquesta ubicació es veuria també afectada per la dificultat de trobar una hectàrea de terreny, que és l'espai necessari per a la instal·lació, ja que hi ha molts horts i, a més, en temps de marinada les males olors arribarien a l'Espluga. En el cas que es situés a l'entrada de la població s'haurien de bombejar les aigües residuals fins a la depuradora, però d'aquesta manera es solucionaria el problema de les olors.

Tot i que la segona opció sembla la més factible, encara no hi ha res decidit. En tot cas, els responsables de l'Ajuntament també es reuniran amb tècnics de Medi Ambient per valorar la possibilitat que l'absorció d'aigües per part de la depuradora pogués provocar que s'assequés un tram del riu, la qual cosa causaria la dessecació esmentada, per tal d'evitar problemes higiènics, de reg dels horts i de manteniment de la poca flora i fauna que hi ha al riu, que té un alt índex de

contaminació des dels seus orígens. Les obres està previst que comencin l'any 1993.

CAMPANYA DE NETEJA VIÀRIA A MONTBLANC

En el mes de desembre s'han instal·lat cinquanta noves papereres metàl·liques adquirides per l'Ajuntament. Aquestes papereres, juntament amb els nous contenidors de brossa i carros de neteja, formen part de la campanya de neteja viària ideada pel consistori montblanquí.

El pressupost de la campanya supera el milió de pessetes i es basa en la instal·lació d'aquestes cinquanta papereres de jardí, amb una capacitat de 35 i 70 litres, deu nous contenidors de recollida de brossa i dos carros amb cubells per a la neteja. La campanya ha estat planificada en funció de les estimacions de neteja necessàries els mesos estiuencs i afecta també les pedanies de Lilla i la Guàrdia dels Prats. A Lilla augmenten a tres els dies de recollida de les escombraries i a la Guàrdia dels Prats, s'hi ha instal·lat un nou contenidor.

Properament l'Ajuntament posarà en marxa una campanya publicitària per fomentar l'ús i el respecte envers aquests elements. Aquest any, l'Ajuntament preveu la contractació, els mesos estiuencs, de dues persones per reforçar el servei de neteja.

LA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT CONCEDEIX UNA SUBVENCIÓ PER RESTAURAR CAMPMAGRE

La Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya ha concedit un ajut per un import global de 211 milions de pessetes a vuit municipis de Catalunya i dos consells comarcals per a la restauració d'àrees degradades i per a l'acondicionament d'abocadors de residus industrials.

Entre les subvencions, cal destacar la que ha concedit la Conselleria de Medi Ambient de l'Ajuntament de Montblanc per restaurar la zona de Campmagre, per un import total de 1.700.000 pessetes.

ESTUDI SOBRE ABOCADORS INCONTROLATS DEL CONSELL COMARCAL

El Consell Comarcal de la Conca de Barberà ha adjudicat a l'empresa Agro 90 la confecció d'un estudi sobre els abocadors incontrolats que hi ha a la comarca. Per a la realització d'aquest estudi encara no s'ha fixat cap data, tot i que el president de l'ens comarcal Eloi Pros, assegurava que «és immediat».

Amb aquest treball es podran conèixer les dimensions i l'estat actual dels abocadors incontrolats de la Conca de Barberà, tot i que, segons Eloi Pros, «sembla ser que aquest problema no és greu a la comarca».

Per a Eloi Pros, el primer pas és conèixer la magnitud

del problema per després «fer un balanç i plantejar-nos les possibles actuacions a realitzar-hi. Tot i això, a hores d'ara existeix la voluntat de poder resoldre i arranjar les possibles zones degradades».

El pressupost del treball que realitzarà els propers mesos l'empresa Agro 90 és superior al milió de pessetes. El finançament compta amb el suport de la Junta de Residus, òrgan dependent del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya.

Cal recordar que el Consell Comarcal de l'Alt Camp ja ha realitzat un estudi d'aquestes característiques, i el passat mes de gener va presentar la campanya de sensibilització ciutadana. A més, posteriorment a la campanya, netejaran els vuitanta-sis abocadors incontrolats detectats a la zona. El Consell Comarcal de l'Alt Camp ha realitzat aquest estudi, la neteja i la campanya de sensibilització mitjançant un conveni que va signar amb la Junta de Residus.

REPOBLACIÓ DE TRUITES DEL RIU BRUGENT

Diversos efectius de la Secció de Pesca de la Delegació Territorial de Tarragona de Conservació de la Natura, depenents del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, van dur a terme la repoblació de truites a les aigües del riu Brugent, en diverses zones del seu recorregut, en el decurs del matí del dia 9 de gener.

Una quantitat total de quatre-cents cinquanta quilos de truita adulta comuna van ser alliberats en tres trams del riu que tenen el qualificatiu d'àrees de pesca controlada, destinats a aquesta pràctica quan s'obri la veda el mes de març.

Els peixos es van traslladar des de la piscifactoria que la Generalitat de Catalunya té a Bagà (al Berguedà), l'única que hi ha actualment en funcionament a tot Catalunya, dins de cisternes preparades per al seu adequat transport.

Totes les truites dipositades en les aigües del riu Brugent tenen aproximadament dos anys, n'hi ha tant de mascles com de femelles i tardaran molt poc temps en portar a terme la seva reproducció.

Les tres zones bàsiques del curs del riu qualificades de pesca controlada són: la de l'antiga piscifactoria de Farena, la zona del riu sec i els voltants del refugi de pescadors.

El riu Brugent és el primer dels tres corrents fluvials de les comarques de Tarragona que es repoblaran amb el mateix fi, ja que aviat es farà als rius Sènia i Montsant.

Amb tot, aquesta operació s'ha fet aquest any amb un cert retard sobre les dates previstes, donat que a la demarcació de Tarragona no es disposa de vehicles adequats per al transport d'animals aquàtics i s'ha hagut d'esperar que els de la Delegació de Lleida estiguessin disponibles.

1ª CONFERÈNCIA NACIONAL D'EDUCACIÓ AMBIENTAL A REUS

El Palau de Fires de Reus acollí la 1ª Conferència nacional d'educació ambiental a Catalunya, que tingué lloc els dies 22, 23 i 24 de gener. El simposi, el convocà el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, institució que exposà durant l'última jornada l'estratègia global de treball en la matèria que aplicarà a Catalunya.

Els objectius de la convocatòria de la conferència van ésser els de divulgar les actuacions i experiències en medi ambient que han desenvolupat els ajuntaments catalans, informar sobre els recursos i equipaments d'educació ambiental de què disposa l'administració autonòmica, conèixer experiències d'altres països, consensuar un nou comportament ètic i cultural en la defensa del medi i establir possibles plans d'actuació conjunta amb altres administracions. Fonts del departament han indicat que durant la conferència «es realitzarà un balanç de l'estat de l'educació ambiental a Catalunya i es valoraran experiències internacionals per esbrinar la possible estratègia mundial a seguir en aquest àmbit.

El conseller de Medi Ambient, Albert Vilalta, i l'alcalde de Reus, Josep Abelló, van inaugurar el simposi el dia 22. Acte seguit, s'encetaren les conferències, que comptaren amb la presència d'experts nacionals i internacionals com Matthew Callahan, director d'Administració i Serveis Públics de Los Angeles, que explicà les experiències educatives en temes ambientals de la ciutat nord-americana. Un altre dels ponents va ésser Jaap Hillman, director de projectes del «Centre holandès de Training ambiental» que s'apliquen als ens locals d'Holanda. A la tarda del dia 22 hi va haver una taula rodona per debatre les iniciatives municipals per a l'educació ambiental, que comportà, entre altres, amb la participació de regidors de Medi Ambient de diversos

ajuntaments de Catalunya i els alcaldes de Sitges i Tarragona, Jordi Serra i Joan Miquel Nadal, respectivament.

A banda d'altres conferències el dia 23, hi tornà a haver una altra taula rodona que tractà sobre els equipaments per a l'educació ambiental als municipis i comarques, amb la participació de tècnics com Josep M. Llorach, director de l'escola Cel Rogent de Reus, Antoni Arrizabalaga, president de la Societat Catalana d'Educació Ambiental, Jordi Wagensberg, director del Museu de la Ciència de Barcelona, i Oscar Cid, director del Camp d'Aprenentatge del Delta de l'Ebre.

L'últim dia de la conferència comptà amb la presència dels experts de la UNESCO com Orlando Hall, responsable dels programes d'educació ambiental de la institució, i Ramon Folch, secretari general del comitè espanyol del programa mediambiental del organisme. Joan Puigdollers, director general de Promoció i Educació Ambiental de la Generalitat, exposà les conclusions de la conferència i l'estratègia global que seguirà el Departament en la matèria.

CAMPANYA MEDIAMBIENTAL D'UNIC

La Unió d'Independents de la Conca de Barberà començà el mes de febrer una forta campanya mediambiental a tota la comarca per pal de conscienciar tots els habitants que preservar el medi ambient és vital per a la supervivència, segons va informar l'executiva del partit en la passada assemblea general que es va realitzar a l'Esplugu.

La campanya consistirà, en un principi, en la convocatòria d'un concurs adreçat a tots els nois i noies de 8 a 14 anys de les escoles de la Conca per escollir el lema de la campanya. Aquest lema haurà de constar de tres paraules relacionades amb la natura i el medi ambient. El guanyador aconseguirà una màquina d'escriure elèctrica i els finalistes tindran com a premi una màquina fotogràfica. El termini de presentació finalitzarà el dia 15 de març i la presentació oficial de la campanya

es farà el diumenge, 29 de març.

La campanya té el suport de diversos ajuntaments de la comarca, tots ells de l'UNIC, tot i que la incorporació és oberta a tothom. El jurat estarà format per personalitats de la comarca especialitzats en Medi Ambient. El finançament d'aquesta campanya correspon als mateixos municipis, encara que esperen rebre una subvenció de la Generalitat.

El motiu de la campanya és, segons explicava Josep Pijoan, membre de l'executiva del partit, «actuar en una de les més grans preocupacions del nostre partit: el medi ambient, i a més, la posarem en marxa nosaltres sols, després que el Consell Comarcal no hagi acceptat, ni tan sols discutir, una proposta del nostre grup en aquest sentit».

La campanya consistirà en la selecció de la recollida d'escombraries, instal·lació de papereres i, principalment, en la conscienciació de tota la comarca en el sentit que és necessari preservar el medi ambient.

EXPOSICIÓ PARCS NATURALS I ESPAIS PROTEGITS AL CASAL MONTBLANQUÍ

La sala d'actes del Casal Montblanquí, va acollir durant una setmana del mes de febrer l'exposició Parcs Naturals i Espais Protegits. Aquesta mostra, adreçada especialment als infants, va ésser organitzada pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat i fou inaugurada el passat dia 15 de febrer.

Encara que l'exposició està formada per vint-i-cinc plafons, a causa de les dimensions de la sala al Casal només se n'han pogut exposar una quinzena. Tot i amb això, els visitants es podien fer una idea força aproximada de la riquesa del patrimoni mediambiental català i

del diferent grau de protecció de cadascun dels espais naturals.

Un dels plafons era dedicat a la vall del monestir de Poblet, que actualment és considerat Paratge Natural d'Interès Nacional. Segons s'assenyala, el monestir de Poblet «és situat en un dels paratges més bells i més ben conservats de les comarques tarragonines, al peu de les muntanyes de Prades».

FESTA DE L'ARBRE 1992 A LA CONCA

Unes cinc-centes persones de totes les edats van participar el passat dia 22 de febrer al matí a Montblanc en la Festa de l'Arbre. La diada fou tot un èxit i els assistents van plantar un miler de pins, alzines i roures en un terreny de la partida municipal coneguda com Campmagre, entre Montblanc i Lilla.

L'indret acollia fins a la seva clausura, ara fa uns pocs mesos, l'abocador municipal. A més, la zona s'havia degradat molt a causa dels continus incendis forestals que ha patit en aquests darrers anys. Per aquest motiu, quatre entitats de la vila (l'Agrupament Escola Mare de Déu de la Mercé, la Creu Roja local, el Centre d'Història Natural i el Club Excursionista), en col·laboració amb l'Ajuntament i el Departament d'Agricultura de la Generalitat, van acordar recuperar la tradicional Festa de l'Arbre que feia un parell d'anys que havia deixat de realitzar-se.

A l'hora de tancar l'edició d'aquest butlletí ens arriba la bona notícia de que altres poblacions de la Conca celebren la festa de l'Arbre (Barberà, l'Espluga,)

Aquesta celebració és molt important, però cal que no sols es plantin arbres, ja que si no es cuiden mínimament no creixen, i per tant cal vetllar-los per a continuar la festa de l'Arbre durant tot l'any.

DOCUMENT EN CONTRA DE L'IMPACTE AMBIENTAL DE LES OBRES PÚBLIQUES A LA CONCA

Les entitats sotasignants volem manifestar el nostre rebuig pel negatiu impacte paisatgístic que han ocasionat les obres de la carretera N-240 al seu pas pel Coll de Lilla, deixant trossos de l'antic traçat abandonats, amb talussos de pendent excessiva que constantment es degraden i sense cap mena de restauració vegetal.

Davant d'aquests fets exigim a qui qui correspongui que es prenguin les mesures necessàries per tal de corregir aquest desgavell i restaurar el millor possible l'ecosistema afectat.

A més exigim que en les properes obres públiques a la nostra comarca es facin les actuacions necessàries per tal d'evitar al màxim el seu impacte negatiu.

Centre excursionista Francolí - *L'Espluga de Francolí*
Centre Excursionista Queralt - *Santa Coloma de Queralt*
Club Excursionista Montblanc - *Montblanc*
Agrupament Escolta La Mercè - *Montblanc*
Agrupament Escolta l'Estornell - *L'Espluga de Francolí*
Grup de Colònies de la Conca de Barberà i Les Garrigues
Centre d'Estudis Locals de l'Espluga de Francolí
Centre d'Estudis Solivellencs - *Solivella*
Centre d'Estudis de la Conca de Barberà
Museu Comarcal de la Conca de Barberà
Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà

Montblanc (Conca de Barberà), 14 de març de 1992